

SU/Jaakko Aho, Meeri Kesälä

15.11.2023

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo (kirjaamo@stm.fi)
Asianumero VN/31640/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö työeläkeyhtiöiden hakemista muutoksista työntekijän eläkelain mukaisen eläkevakuutuksen laskuperusteiden maksuluokkamalliin

Työeläkeyhtiöiden hakemus

Työeläkeyhtiöt ovat 3.11.2023 hakeneet muutoksia työntekijän eläkelain (TyEL) mukaisen eläkevakuutuksen erityisperusteiden maksuluokkamalliin. Malli ottaa huomioon suurten työnantajien työeläkevakuutusmaksun laskennassa työkyvyttömyyseläkkeisiin perustuvan työnantajan maksuluokan.

Haetut muutokset on kuvattu tarkemmin hakemuksen perusteluissa. Merkittävimmät muutokset ovat seuraavat.

- Työnantajan maksuluokkaan vaikuttavien työkyvyttömyyseläkkeiden joukosta poistettaisiin sellaiset työnantajan työkyvyttömyystapaukset, joissa työntekijä on palkattu aidosti uutena työntekijänä vähintään 55-vuotiaana.
- Työnantajan maksuluokkaan vaikuttavien työkyvyttömyyseläkkeiden joukosta poistettaisiin sellaiset tapaukset, joissa työntekijän työskentely työnantajalla on alkanut ammatillisena kuntoutuksena toteutettavana oppisopimuskoulutuksena tai työkokeiluna ja työskentelyn alkamisesta eläketapahtumaan on enintään viisi vuotta.
- Maksuluokkaeläkkeenä huomioitaisiin myös määräajaksi myönnetty työkyvyttömyyseläke eli kuntoutustuki silloin, kun kuntoutustuki on voimassa edelleen ensimmäisen kuntoutustuen alkamista seuraavan toisen kalenterivuoden lopussa, eikä meneillään ole aktiivista kuntoutusta.
- Maksuluokkavaikutusta ei voisi lainkaan tulla sellaisista työkyvyttömyyseläkkeistä, joissa eläketapahtumavuoden ja maksuluokkavaikutteisen eläkkeen mahdollisen riskisuhteessa huomioimisen välissä on kulunut vähintään viisi vuotta.
- Työnantajan omavastuuastetta työkyvyttömyysmaksussa (maksuluokan mukaisen maksun painoa) alennettaisiin vähitellen 60 prosenttiin nykyisestä tasosta.

Muutosten tavoitteet ovat seuraavat.

- Madaltaa kynnyksiä ikääntyneiden ja työkykyhaasteisten työnhakijoiden palkkaamiseen.
- Kannustaa oikea-aikaiseen kuntouttamiseen.
- Parantaa maksuluokkamallin toimivuutta ja riskivastaavuutta.

SU/Jaakko Aho, Meeri Kesälä

15.11.2023

- Lyhentää maksuluokkamalliin liittyviä pitkiä viipeitä työsuhteiden päättymisten ja eläkkeiden maksuvaikutusten välillä.

Lausunto

Eläketurvakeskus on ollut mukana muutosten valmistelussa. Eläketurvakeskus katsoo, että hakemuksessa esitetyt tavoitteet ovat perusteltuja. Haettujen laskuperustemuutosten vaikutuksia tulisi seurata tavoitteisiin peilaten. Seuranta tulisi tehdä siitä huolimatta, että vaikutukset ilmenisivät usean vuoden viiveellä, ja että muutosten vaikutusten todentaminen voi olla tutkimuksellisesti vaikeaa.

Eläketurvakeskuksella ei ole huomautettavaa perustehakemukseen.

Eläketurvakeskus

Allan Paldanius

Jaakko Aho